

[Forsvarsministeren.]

enkelt ikke benyttes, og dermed bortfalder christianitternes berettigede interesse i disse huses skæbne — de kan jo alligevel ikke mere være i dem.

Den aftale fra 1972, som påberåbes, indeholder flere bestemmelser. En af dem er, at beboerne skal betale for el og vand, hvad de altså bare ikke gør. En anden bestemmelse er, at nedrivning af uanvendelige bygninger finder sted efter aftale med Christiania. Denne bestemmelse er kommet ind i aftalen, fordi den tidligere regering jo hele tiden har ønsket forholdene bragt i orden, sådan som det fremgår af utallige mødereferater. Det er formentlig indlysende, at ordene „efter aftale“ ikke kan betyde: kun hvis Christiania giver lov. Imidlertid har den tidligere regering og embedsmandsudvalget prøvet forgæves at komme nogen vegne hermed i de sidste par år. 5 ministre var under den tidligere regering inddraget i Christiania-problemer, og ustandselig blev der holdt den ene eller anden slags Christianiamøder. Når man læser alle disse referater, skulle man næsten tro, at Christiania var et helt land at regere og ikke kun et kaserneområde.

Christiania har hele tiden fordret opbygning i stedet for nedrivning. Da vi i januar i år gav besked om, at regeringen agtede at rive ned, tog mødedeltagerne frihedskæmperarmbind på, og næste dag satte de boykotopfordringer op. Men naturligvis kan Christiania ikke stande en i øvrigt lovlig og nødvendig nedrivning, hvis folketinget ønsker den gennemført.

Hr. Anders Uhrskov spurgte, hvorfor Christiania ikke måtte få bygningsrapporten at se eller få at vide, hvad henholdsvis istandsættelse og nedrivning af husene er anslået af de sagkyndige til at koste. Det må Christiania godt. De spurgte mig derom på et møde, jeg havde med dem i går, og rapporten er afsendt til dem i dag.

Det er måske ikke fremgået af diskussionen her i dag, hvor stort Christiania egentlig er. De færreste tænker nok på, at grundarealet svarer til op imod et par hundrede villahaver, og at bygningerne har et etageareal svarende til 1.000 mindre lejligheder. Det er kun halvdelen heraf, vi har foreslået nedrevet. Vi beder samtidig om en bevilling på 200.000 kr. til at sætte den anden og bedre halvdel af bygningsmassen i forsvarlig stand

for. Når nedrivningen og istandsættelsen er gennemført, vil der blive ca. 20.000 m² etageareal tilbage, hvorfor hovedparten vil kunne bruges til aktiviteter eller bebos. Det svarer til et areal på en 30 til op mod 40 m² pr. indbygger med det nuværende indbyggertal. De færreste uden for Christiania vil vist kunne forstå, at 30-40 m² pr. mand — selv om der naturligvis er tale om bygninger af en karakter, som er speciel — skulle være utilstrækkeligt, så meget mere som beboerne ingenting betaler for at benytte det.

Når jeg taler om betaling, bør jeg også fortælle, hvorfor forsvarsministeriet fortsætter med at levere beboerne el og vand, når de kun betaler en fjerdedel af forbruget, og når underskuddet er voksende. Mit svar er, at så længe bygningerne benyttes på en måde, der er sundheds- og brandfarlig, har jeg fundet det uforsvarligt at lukke af.

Hr. Anders Uhrskov mente i øvrigt, at der bag nedrivningsplanen lå skumle hensigter om at lette vejen for jordspekulation og betonbyggerier. Det gør der ikke. Afgørelse af, hvilke bygninger der kan blive stående efter en vis istandsættelse, og hvilke der bør falde, er, fraset de fredede om end mishandlede bygninger, alene truffet ud fra, om prisen for istandsættelse ville blive urimeligt høj.

Christiania er, hvis man ser væk fra de miserable huse, et dejligt og et smukt område. Det er så smukt, at enkelte har lavet sig sommerhuse i voldarealerne, sikkert til glæde for dem selv, men til sorg for folk, hvis opgave det er at sørge for, at sommerhuse i Danmark forsynes med vand, kloak osv., og formodentlig også til sorg for de mange tusinde medborgere, der ikke har evnen eller lysten til at tage sig selv til rette. Det er nemlig ikke mindst for beboerne på Christianshavn, at der er enestående muligheder for faciliteter og rekreative arealer på det område, som Christianias alternative samfund i øjeblikket optager.

Men den tidligere regering har givet Christiania løfte om en vis beboelse i en periode på endnu 22 måneder. Dette vedstår vi. Det må imidlertid ske inden for rammerne af dansk lovgivning, og på den baggrund håber jeg, at finansudvalget vil tage forsvarsministeriets ansøgning op til velvillig behandling.